

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

В И С Н О В О К

на проект Закону України «Про статус народного депутата – засновника державної незалежності України», поданий народним депутатом України Р.Стефанчуком (реєстр. №6493)

За дорученням Голови Верховної Ради України Р.Стефанчука Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування розглянув на своєму засіданні 15 липня 2025 року (протокол № 160) проект Закону України «Про статус народного депутата – засновника державної незалежності України» (реєстр. №6493 від 31.12.2021), поданий народним депутатом України Р.Стефанчуком.

За визначенням суб'єкта права законодавчої ініціативи метою ухвалення законопроекту є вшанування народних депутатів – засновників державної незалежності України та визначення їх правового статусу.

Законопроектом пропонується визначити правовий статус народного депутата, який проголосив Декларацію про державний суверенітет України 16 липня 1990 року та/або схвалив Акт проголошення незалежності України 24 серпня 1991 року, та/або підтримав Постанову Верховної Ради Української РСР «Про проголошення незалежності України», права та обов'язки цієї категорії осіб, порядок їх нагородження відповідною державною нагородою та вшанування пам'яті. Законопроектом також пропонується внести зміни до Закону України «Про державні нагороди України», якими, зокрема пропонується встановити таку державну нагороду, як «статус народного депутата – засновника державної незалежності України».

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету у своєму висновку до даного законопроекту зауважив, що він має вплив на показники державного та місцевих бюджетів (призведе до збільшення їх видатків). За таких умов термін набрання чинності законом, визначений у законопроекті (з дня, наступного за днем його опублікування), не відповідає положенням частини третьої статті 27 Бюджетного кодексу України, що встановлює вимоги до

введення в дію законів України або їх окремих положень, які впливають на показники бюджету (зменшують надходження бюджету та/або збільшують витрати бюджету).

Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу, розглянувши законопроект на своєму засіданні 23 лютого 2022 року, визнав його положення такими, що регулюються національним законодавством країн-членів Європейського Союзу та не підпадають під дію міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Український інститут національної пам'яті у своєму висновку до законопроекту звертає увагу на те, що окремі його положення дисонують із положеннями Закону України «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у XX столітті» (№316-VIII від 09.04.2015). На думку Інституту, «у преамбулі та основній частині законопроекту необхідно змістовно пов'язати попередній період боротьби за українську незалежність та історичні голосування у стінах Верховної Ради України», а також – поставити чіткіші запобіжники проти того, «що народні депутати – колишні комуністичні функціонери не зможуть отримати високий статус, передбачений законопроектом».

Асоціація народних депутатів України підтримує внесення даного законопроекту на розгляд Парламенту України та пропонує віднести до переліку народних депутатів – засновників державної незалежності України – також і тих народних депутатів, які голосували за ухвалення Конституції України 28 червня 1996 року.

Національний інститут стратегічних досліджень, підтримавши ідею та основні засади даного законопроекту, надав свої пропозиції та зауваження до нього, які вважає за доцільне врахувати при подальшому опрацюванні.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України, визначивши у своєму висновку цілком позитивними ті мотиви, якими зумовлене внесення даного законопроекту, та його мету, водночас висловило низку зауважень та пропозицій.

Заслухавши інформацію підкомітету з питань законодавчого забезпечення діяльності органів державної влади, державних символів і нагород, з'ясувавши позицію народних депутатів України – членів Комітету, запрошених на засідання осіб та всебічно обговоривши питання, Комітет ухвалив:

1. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України «Про статус народного депутата – засновника державної незалежності України», поданий народним депутатом України Р.Стефанчуком (реєстр. №6493), за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу.

2. Зважаючи на необхідність комплексного техніко-юридичного та редакційного доопрацювання проекту Закону й узгодження окремих його положень з іншими положеннями законодавства, врахувати при підготовці законопроекту до другого читання відповідно до частини першої статті 116 Регламенту пропозиції і поправки щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті законопроекту, інших структурних частин законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету правового регулювання законопроекту (зокрема щодо доопрацювання окремих положень законопроекту та їх узгодження із положеннями Закону України «Про державні нагороди України» та положеннями інших законів України) і звернутись до Голови Верховної Ради України з пропозицією оголосити про це під час розгляду даного законопроекту на пленарному засіданні.

3. Співдоповідачем з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити народного депутата України, голову підкомітету з питань законодавчого забезпечення діяльності органів державної влади, державних символів і нагород О.Літвінова.

Голова Комітету

О.ШУЛЯК

